

MV
May 5
XIV/817 c

HUNGARY

HEALTH AND RECREATION /1600/
Hospitals /1602 a/

THE CHILDREN'S HOSPITAL IN SZOMBATHELY.

SOURCE GRAZ: A 22-year-old housewife who escaped in late December 1955. She was employed in subject hospital as an untrained nurse for over a year and reports her own experiences and observations.

DATE OF OBSERVATION: August 1952 to October 31 1954.

ENGLISH SYNOPSIS: In 1953, the SZOMBATHELY orphanage was closed down and a hospital for children not older than three years, ailing babies and their mothers established on its premises.

Practically all the patients who underwent treatment in this new hospital were members of the SZTK, which paid the fifty forint charged every day for a mother and her child.

Prematurely born children were accommodated in a separate ward and accorded the best and most careful treatment. In fifteen months, only one of sixty such children died.

The chief physician, a refugee from Transylvania, permitted neither propaganda nor newspapers in the wards. Only four of the 32 nurses had received any training and the remainder regarded their work not as a vocation but simply as a badly paid job.

The hospital, which owned 117 beds, was always filled to capacity. In 1954, blood plasma obtained from an untested donor and supplied by the district hospital caused an outbreak of jaundice and the death of ten children. Others were severely ill for several months and were given the very best attention and treatment by the doctors.

EVALUATION COMMENT: This is the first report received here on the SZOMBATHELY children's hospital. The described conditions are in accordance with the general situation in hospitals.

All names given are UNCONFIRMED in our files.

+ + +

/more/

A régi, Állami Gyermekmenhely emeletes épületében /SZOMBATHELY, Deák Ferenc utca/ Gyermekkórházat rendeztek be. A gyermekmenhely működése 1953 folyamán fokozatosan megszűnt. A gyermekeket - ha keresztülvihető volt - visszaadták anyjuknak vagy szüleiknek, a leleneket pedig más intézetekbe így például SOPRONba tették át.

A kórház három osztályra tagozódik. Csak belgyógyászat és fertőzőosztály van. Műtét végett a legkisebb gyermekeket is a "nagy kórházba" kellett szállítani. Az első osztályon a legfiatalabb csecsemőket és a koraszülöttöket tartják.

A II. osztályon a csecsemők maximum egy és fél éves korig, a III-on pedig a kis gyermekek a maximum három és fél évesek nyerne elhelyezést.

Három és fél évesnél idősebb gyermekeket még gyógykezelés végett sem vettek fel.

Az intézetnek fertőző - elkülönítő osztálya is volt.

Legtöbb gyermek - elsősorban az anyai táplálásra szoruló csecsemők - anyja kíséretében került a kórházba. Az anyák azonban kizárólag a szoptatás idejére juthattak gyermekeikhez.

Fizető beteg csak igen elenyésző számban volt. Még az anyák is az SZTK költségén voltak az intézetben. Az ápolási díj napi cca 50.- Ft. anyá és gyermekeéért.

Az ágyak száma 1954 októberében 117 volt. Az első és második osztályon hat-hat, a harmadikon két kórterem volt, különböző ágyszámmal.

A KORASZÜLÖTTEKET ÉLETKEPESSE TESZIK.

Very Low Death Rate Among Prematurely Born Children.

A koraszülötteket /a maximális létszám egyazon időpontban hat volt/ a legnagyobb gondossággal ápolták, - egyetlen esetet kivéve - nem is fordult elő, hogy életképességüket kellőképpen ne fokozták volna fel. Mesterségesen táplálták őket. Megfelelő számú "kosaras"-ágy hiányában, nyitott ágyakban feküdtek. Szobájukat tulfűtötték, és minden ágyra egy-egy villanyhőszugárzó küldte melegét. A ápolónőknek a koraszülöttek szobájába csak orrfityulával lehetett belépni.

A kórház vezető főorvosa: Dr. ZEYK Domonkos. Kitűnő gyermekgyógyásznak ismerik, igen lelkiismeretes ember, aki csak hivatásának él. Ujságot nem látnak, egyedül a békekülsőnt írták elő az alkalmazottaknak, azt is "a lehető legkisebb összegben."

/more/

Az I. segédorvos Dr. SALLAY Imre BUDAPEST-i származásu, pályáját kedvelő, ambiciozus fiatalember. A II. segédorvos Dr. AMBRUS /fnu/ ugyancsak BUDAPEST-ről került a kórházhoz. Csendes, jóindulatu ember.

AZ ÁPOLÓNŐK FIZETÉSÜKKEL ELÉGEDETLENEK.
Nurses Dissatisfied with their Low Wages.

Mellettük három osztályvezető főápolónő és 28 ápolónő működik. A főápolónők idősebb, tapasztalt asszonyok, akik szakvizsgával rendelkeznek. Az ápolónők között vizsgázott - forrásunk tudomása szerint - nem volt. Ő maga, mint valószínűleg a többiek is, nem hivatásnak, hanem kenyérkereseti lehetőségnek tekintette az ápolást. Javadalmazásuk nem volt kielégítő, mert egy kezdő ápolónő mindössze havi 540.- Ft. fizetést kapott, amit az első év végén 50.- Ft-al emeltek.

Ha szolgálatuk megkívánta, bent kellett étkezniük. Az étkezésért fizetésükből az ellenértéket levonták. A kifogástalan minőségű reggeliért 0.80, ebédért 1.80, vacsoraért pedig 1.50 Ft-ot kellett fizetniük. Az étkezések ideje a nyolc óra munkaidőbe beszámított. A kórháznak saját konyhája volt, három állandó alkalmazottal. A bennlakó anyák segítségét úgy itt, mint a takarításnál állandóan igénybevevették. A látogatók a gyermekeket kizárólag üvegfalon keresztül láthatták.

Az orvosok és négy ápolónő az intézet épületében lakott.

Az intézetnek laboratóriuma nem volt. Az ilyentermészetű vizsgálatokat a tanácskórház laboratóriumában végeztették.

Az intézetben ápolt gyermekek ellátására nagy gondot fordítottak. A különböző, de kivétel nélkül belföldön előállított tápszerekkel az orvosok a koraszülötteknél kísérleteket is végeztek. A leginkább használt tápszerek - forrásunk emlékezete szerint - az Oriza /rizsnyák/ és maláta Maltiron /vas és maláta/ Laktoriza /tej és rizsnyák/ Ovomaltin /fehérje és maláta/ Zamako /zabpehely és kakaó/ valamint a Moro voltak. Csukamájolajat a gyermekeknek egyáltalában nem adtak.

TRANSFUZIÓ SÁRGASÁGJÁRVÁNYT OKOZ.
Blood Transfusion Causes Outbreak of Jaundice.

A forrás által az intézetnél eltöltött 15 hónap alatt állandó maximális beteglétszám mellett összesen 11 haláleset fordult elő. Ebből egyetlen koraszülött-gyengeség miatt, a többi sárgaságban.

/more/

1954 tavaszán az egyik gyermeknél vérátömlesztést kellett végezni. A véradót előzetesen nem vizsgálták meg és nem kérdezték ki a vérével az általa nemrégiben kiállott sárgaságot a gyermekre vitték át. Néhány nap múlva már négy gyermek, ezt követően mind több és több betegedett meg. 10-15 sárgaságos gyermek hónapokon át mindig volt az intézetben. A betegség ilyen nagymérvű elterjedésének oka, hogy a fertőzötteket csak megbetegedésük után néhány nappal különítették el. A fertőző osztályon szolgálatot teljesítő ápolónők havi 150.- Ft. veszélyességi járulékot kaptak, külön kellett étkezniük és a beteg gyermekekkel való foglalkozásuk idején gummikesztyűt kellett állandóan hordaniuk. A betegség ellen penicillin injekciót alkalmaztak.

Az intézeti orvosokat, elsősorban Dr. ZEYK-et annak ellenére, hogy a hibát nyilvánvalóan a tanácskórházban követték el - az eset nagyon lesujtotta. Lelkiismereti kérdést csináltak az ügyből és minden lehetőt elkövettek, hogy a legsúlyosabb eseteket is baj nélkül levezessék. Nem rajtuk múlt, hogy ez nem mindig sikerült.

End